

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

Утвърждавам, *(п)*
проф. д-р инж. Сеня Терзиева-Желязкова
Ректор

**ПРАВИЛНИК
ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ В
ОКС „БАКАЛАВЪР” И „МАГИСТЪР” СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ**

София, 2020

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) С този правилник се определят условията за кандидатстване и приемане на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили средно образование, за студенти в Химикотехнологичен и металургичен университет.

(2) Чуждестранни граждани от страни извън Европейския съюз и Европейското икономическо пространство кандидатстват при условията на чл.95, ал.8 от Закона за висше образование.

(3) Кандидатстването се извършва чрез полагане на конкурсни изпити или с оценки от държавни зрелостни изпити.

(4) Лицата, завършили висше образование и придобили образователно квалификационна степен „бакалавър” или „магистър” след средно образование, не могат да кандидатстват за второ висше образование, субсидирано от държавата, в същата или по-ниска от притежаваната от тях образователно квалификационна степен съгласно чл.91 ал. (7) от ЗВО.

Раздел II

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.2. (1) В Химикотехнологичен и металургичен университет могат да кандидатстват и да бъдат приети за обучение български граждани, в т. ч. лица с двойно гражданство, едно от които е българско, които притежават диплома за средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища.

(2) Завършилите средно образование в чуждестранни училища, могат да кандидатстват и да бъдат приети за студенти след признаване на средното им образование в съответствие с чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл.3. В Химикотехнологичен и металургичен университет могат да кандидатстват за всички специалности, форми на обучение и основание за прием лица, отговарящи на следните условия:

1. да имат завършено средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища;

2. да са български граждани и граждани на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

3. нямат заболявания, противопоказани за обучението им в ХТМУ;

4. не излежават присъди към момента на кандидатстване;

5. са чуждестранни граждани, които могат да кандидатстват по реда, установен за български граждани, ако:

5.1 имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България, което се удостоверява с документ за самоличност, издаден от МВР на Република България;

5.2. имат статут на бежанци, удостоверен с документ, издаден от Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет;

5.3. са от българска народност, удостоверена по реда на ПМС №103/1993 г.

Чл.4. Отстранени студенти могат да възстановят студентските си права, като кандидатстват за специалността и формата на обучение, в която са се обучавали, при условие, че имат успешно заверени два семестъра.

Раздел III

ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ / КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.5. Приемането на студенти за ОКС „бакалавър” и „магистър“ за редовна и задочна форма на обучение след средно образование се извършва чрез една от следните възможности:

1. полагане на конкурсен изпит по химия, по математика, или по природни науки;
2. с оценка от държавен зрелостен изпит (ДЗИ) по:
  - математика — за всички специалности на университета;
  - химия и опазване на околната среда—за всички специалности на университета;
  - физика и астрономия — за всички специалности на университета;
  - биология и здравно образование—за всички специалности на университета;
  - български език и литература — за всички специалности на университета;
  - география и икономика—за специалностите: "Инженерна екология и опазване на околната среда", "Енергийна и екологична ефективност", "Индустриален мениджмънт", "Металургия";
    - немски език— за специалност Химично инженерство (с преподаване на немски език);
    - френски език — за специалност Химично и биохимично инженерство (с преподаване френски език);
  - профилиращ предмет по Химия и опазване на околната среда – за всички специалности;
  - профилиращ предмет по Математика– за всички специалности;
  - профилиращ предмет по Физика и астрономия– за всички специалности;
  - профилиращ предмет по Биология и здравно образование– за всички специалности;
  - профилиращ предмет по Информационни технологии - за специалностите по ПН 5.2. Електротехника, електроника и автоматика;
  - профилиращите предмети Френски език или Немски език– за специалностите с изучаване на съответния език;
  - профилиращ предмет География и икономика– за специалности „Индустриален мениджмънт“, „Екология и опазване на околната среда“, „Металургия“;
  - Задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията;
3. оценка от състезания или друга инициатива на ХТМУ с ранг на кандидатстудентски изпит;
4. оценка от конкурсен изпит по един от предметите, изброени в т.2 на този член, положен в друго висше училище;

5. оценка от национални състезания и олимпиади, организирани от МОН.

6. за специалностите с обучение на чужд език се изисква допълнително минимален хорариум от 278 часа за съответния език от задължителната подготовка в дипломата за средно образование или тест удостоверяващ ниво на владеене на езика;

Чл.6. Кандидат-студентите подават в Химикотехнологичен и металургичен университет или в други центрове за прием на кандидатстудентски документи, с които университета е сключил договор, по предварително обявен график следния комплект документи:

1. заявление до Ректора на ХТМУ (по образец);
2. оригинал и копие на дипломата за средно образование. Оригиналът се връща на притежателя след сверяване от длъжностно лице от ХТМУ;
3. завършилите чуждестранни училища представят оригинал и копие на удостоверение за завършено средно образование, издадено от МОН или от Регионалното управление на образованието по местоживеене, съдържащо преизчислените по шестобалната система оценки по отделните предмети;
4. вносна бележка (платежно нареждане) за платена кандидатстудентска такса. Внесена такса не се възстановява на кандидат-студента;
5. представят лична карта.

Раздел IV

ОБРАЗУВАНЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ

Чл.7. Състезателният бал за участие в класиране се формира по следния начини:

- удвоената оценка, съгласно чл. 5;
- оценката по „Химия и опазване на околната среда“ от дипломата за средно образование;
- оценката по „Математика“ от дипломата за средно образование;
- оценката по „Физика и астрономия“ или по „Биология и здравно образование“ от дипломата за средно образование.
- Максималният бал на кандидат-студента е 30,00.

Раздел V

КОНКУРСНИ ИЗПИТИ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ

Чл.8. (1) Учебното съдържание за всеки конкурсен изпит се определя в съответствие с действащите учебни планове и учебни програми на средните училища в Република България.

(2) Темите за конкурсните изпити и състезания с ранг на конкурсен изпит се подготвят от комисия, назначена със заповед на Ректора

(3) Конкурсните изпити в ХТМУ се провеждат по графика за кандидатстудентската кампания утвърден от АС на ХТМУ.

Чл.9. (1) Конкурсните изпити започват в предварително обявен час и са с продължителност 3 часа. Те са писмени и анонимни.

(2) Кандидат-студентите се явяват в определената зала половин час преди започване на изпита, като представят лична карта и документ за платена кандидатстудентска такса.

(3) На изпит се допуска ползването на химикалка, пишеща синьо. За изпита могат да се използват и черен молив, триъгълник, пергел, гума, както и справочници по математика (одобрени от МОН) и Периодична система на елементите.

Чл.10. (1) При доказано преписване или опит за преписване, както и при нарушаване на анонимността на конкурса, писмената работа се анулира и кандидат-студентът се лишава от по-нататъшно участие в конкурса.

(2) Когато има неволно нарушаване на анонимността, кандидат-студентът е длъжен да заяви това. В такъв случай се дава нов изпитен кандидатстудентски комплект.

(3) Кандидат-студентите предават писмената си работа на отговорника на залата, който в негово присъствие запечатва големия плик с писмената му работа и малкото пликче с фиша, на който са записани личните данни.

Чл.11. Конкурсните изпити по немски и френски език се оценяват с „издържал” и „неиздържал”.

Чл.12. (1) Всяка писмена работа се проверява и оценява от двама оценители, независимо един от друг. Критериите за оценка се изработват от комисията, назначена със заповед на Ректора.

(2) Когато разликата между двете оценки е до 0.5, тя се закръглява в полза на кандидат-студента. При по-голяма разлика между оценките се провежда трето (арбитражно) преглеждане и оценяване на писмената работа, което е окончателно.

Чл.13. (1) След обявяване на резултатите от изпитите, по график, кандидат-студентите могат да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка.

(2) Обявените резултати от изпитите и състезанията са окончателни и не подлежат на преоценка.

Раздел VI

КЛАСИРАНЕ И ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИ СТУДЕНТИ

Чл.14. (1) Класирането се извършва по низходящ ред на бала и по реда на посочените от кандидата специалности и форма на обучение в заявлението.

(2) Класирането се извършва по специалности и форми на обучение, в съответствие с утвърдения от Министерски съвет брой на приеманите за обучение по професионални направления студенти.

Чл.15. (1) ХТМУ провежда три класирания, всяко от които е последвано от период на записване на класираните кандидат-студенти по утвърден график.

(2) При останали незаети места след трето класиране, се обявява допълнителен прием за попълване на свободните места.

(3) Кандидат-студентите се информират за резултатите от класиранията и сроковете за записване от интернет страницата на ХТМУ(www.uctm.edu);

(4) Всички кандидат-студенти, класирани по първа желана специалност и незаписали се в срок, не участват в следващото класиране, освен ако не заявят изрично това свое желание чрез подаване на заявление в свободен текст до Ректора на ХТМУ.

Чл.16. Записването на новоприетите студенти се извършва със заповед на Ректора в сроковете посочени в предварително обявения график.

Чл.17. При записването си кандидат-студентите представят:

1. комплект документи за новоприети студенти (по образец);
2. 3 снимки с формат 3.5/4.5 сантиметра (паспортен);
3. медицинско удостоверение от личен лекар, че кандидат-студентът няма заболявания, противопоказани за обучението му в ХТМУ;
4. документ за платена семестриална такса, определена с Постановление на Министерски съвет и заповед на Ректора за текущата година.

Чл.18. (1) Приетите за студенти, но незаписали се в определените срокове, независимо от причините за това, не получават статут на студенти и губят окончателно правата си на кандидат-студенти. Техните места се запълват от следващите по бал некласирани кандидат-студенти на университета;

(2) На записалите се студенти, които впоследствие се отказват от обучението си в ХТМУ не се възстановява платената такса за зимен семестър на учебната година.

(3) За попълване на незаетите места могат да участват и кандидат-студенти, неподали документи в ХТМУ, извън определените в графика срокове. Кандидатстването, класирането и записването им става съгласно този правилник.

Раздел VII

ПРИЕМ НА ЧУЖДЕНЦИ ЗА СТУДЕНТИ В ХТМУ

Чл.19. (1) В ХТМУ могат да кандидатстват чужденци, които притежават документ за завършено средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование.

(2) Чужденци могат да кандидатстват в ХТМУ:

1. в изпълнение на междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен – класираните кандидати се представят от Министерство на образованието и науката;

2. съгласно актове на Министерски съвет (ПМС №103/1993г. и ПМС №228/1997г.) – класираните кандидати се представят от Министерство на образованието и науката;

3. чужденците могат да кандидатстват и да бъдат приети за обучение при условията и по реда, установени за българските граждани:

3.1. ако са постоянно пребиваващи на територията на Република България. Постоянното пребиваване се удостоверява с документ за самоличност, издаден от Министерството на вътрешните работи на Република България;

3.2. чужденци, на които е предоставен статут на бежанци. Статутът на бежанец се удостоверява с документ, издаден от Националното бюро за териториалното убежище и бежанците към Министерския съвет;

4. всички чужденци, извън изброените по-горе категории, кандидатстват за обучение срещу заплащане във валута, съгласно чл. 95, ал. 8 от ЗВО.

(3) За аспирантура могат да кандидатстват чужденци, завършили висше образование. Завършилите висше образование в държави със степенна система на обучение трябва да притежават степента "магистър", а за останалите държави - съответстваща на нея степен на висшето образование.

(4) За специализация могат да кандидатстват чужденци със завършено висше образование.

(5) Чужденците могат да кандидатстват и да се обучават като студенти само в редовна форма.

(6) Минималният среден успех от учебните предмети от документа за завършено средно образование, които са балообразуващи за специалността, за която кандидатства лицето, не може да бъде по-нисък от 62 на сто от максималната стойност по системата за оценяване в страната, в която е придобито средното образование.

Чл.20. (1) Кандидатите подават следните документи:

1. за студенти за пълен курс на обучение:

а) копие от дипломата за завършено средно образование;

б) формуляр или молба, в която са посочени кратки биографични данни и специалности, в които желаят да се обучават;

2. за студенти за частичен срок на обучение:

а) академична справка;

б) формуляр или молба, в която са посочени кратки биографични данни и специалностите, в които желаят да се обучават;

3. за аспирантура:

а) копие от дипломата за завършена магистърска или приравнена на нея степен на висшето образование;

б) формуляр или молба, в която са посочени кратки биографични данни, примерни теми за дисертационен труд, научна област и документ за владене на някои от официално признатите международни езици;

в) две препоръки от преподаватели от висши училища или научни сътрудници;

г) списък на научните публикации (ако има такива);

4. за специализация:

а) копие на дипломата за завършено висше образование;

б) формуляр или молба, в която са посочени кратки биографични данни, научна област, тема и място на специализацията, срок на пребиваване в Република България, желано време за провеждане на специализацията, документ за владене на български език или някои от официално признатите международни езици.

(2) Кандидатите представят задължително:

1. медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването и консулски заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

2. 3 снимки с формат 3.5/4.5 сантиметра;

3. копие от чуждестранен паспорт. Кандидатите с двойно гражданство, едното от които е българско, го удостоверяват с копие на документ за самоличност на български граждани;

4. документ за владеење на български език на ниво В2 съгласно Общата европейска езикова рамка, издаден от висше училище в Република България – за кандидатите, които ще се обучават на български език и няма да преминават езикова и специализирана подготовка;

4.1. чужденците, които не владеят български език се записват в университета след успешно завършен подготвителен курс, проведен в Департамента за чуждестранни студенти, към СУ „Климент Охридски“ -София. Успешно завършилите курса получават съответен документ;

4.2. чужденците, които владеят български език, могат да се записват в университета след успешно полагане на изпит, включително на изпитите по специализираните учебни дисциплини.

(3) Дипломата за завършена степен на образование да бъде преведена на български език и консулски заверена от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства.

Документите могат да бъдат подадени лично от кандидата или от упълномощен представител.

Чл. 21. Чужденците се приемат за студенти, аспиранти и специализанти чрез конкурс по документи и при спазване на допълнителните изисквания на университета.

Чл.22. (1) Документите на кандидатстващите при условията на чл.95 ал.8 от ЗВО чуждестранните граждани се изпращат в МОН с оглед изпълнението на процедурата по издаване на виза за дългосрочно пребиваване – виза тип „D”.

(2) Министерството на образованието и науката издава Удостоверение за приемане на кандидат-студентите за обучение.

(3) Документите за издаване на виза тип „D“ се подават в дипломатическите или консулските представителства на Република България в съответната държава, откъдето е кандидатът.

(4) След получаване на виза тип „D“ и пристигането им в Република България кандидатите се записват за студенти в съответната специалност, съответно в подготвителен курс по езикова и специализирана подготовка.

Чл. 23. (1) Чуждестранните студенти, приети по чл. 19, са длъжни да се дипломират най-късно на третата (ликвидационна) изпитна сесия за защита на дипломна работа, определена с учебния план.

(2) Студентите, които не се дипломират в срока по ал. 1, губят студентските си права;.

Чл. 24. (1) Чуждестранните студенти, аспиранти и специализанти, приети по чл. 19, ал. 1, т. 1 и 2 , получават стипендии в размери, определени от Министерския съвет.

(2) Чуждестранните студенти, аспиранти и специализанти, обучаващи се на собствени разноски, не получават стипендия от бюджета.

Чл. 25. Чуждестранните студенти, приети по чл. 19, ал. 2, т. 1 и 2 , получават стипендия до края на месеца, през който се провежда първата редовна сесия за държавен изпит. За времето, през което отсъстват от учебни занятия по причини, непредвидени в правилника на висшето (полувисшето) училище, те не получават стипендия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. От кандидатстудентска и семестриална такси се освобождават кандидат-студенти кръгли сираци; лица, отгледани до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа; лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 процента; военноинвалиди и военнопострадали; майки с три и повече деца.

Горепосочените факти се удостоверяват с официален документ.

§2. Братя и сестри, до 26 годишна възраст, живеещи в едно домакинство към момента на извършване на плащането, обучаващи се в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър“ след средно образование, редовна форма на обучение, заплащат една семестриална такса.

§3. Братя и сестри, приети в различни специалности могат да бъдат записани в една специалност, след подаване на заявление до Ректора.

§4. Кандидат-студенти кръгли сираци, инвалиди и многодетни майки, кандидатствали в ХТМУ, се приемат в рамките на плана при минимален бал. При същите условия се приемат и близнаци, ако единият от тях е приет.

§5. Служебна бележка за издържан конкурсен изпит в ХТМУ не се издава.

§6. Кандидат-студенти, послужили си с измама, се отстраняват от участие в конкурса и при необходимост се уведомява прокуратурата за търсене на наказателна отговорност.

§7. За проявена недобросъвестност при приемане на студенти, виновните лица се наказват съгласно действащото законодателство.

§8. Справки и информация по приемането и записването на студентите се дават само от определените служебни лица. За невярна информация, давана от други лица, ХТМУ не носи отговорност.

§9. Заявления и сигнали по кандидатстудентски въпроси се подават до Ректора на ХТМУ до началото на учебната година.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§10. Правилникът е изработен на основание на Закона за висше образование и Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България.

§11. Този правилник е приет на заседание на Академичния съвет, състоял се на 22.04.2020 г. и е изменен и допълнен с решения на Академичния съвет от 17.02.2021г. и 24.11.2021г.

Измененията и допълненията към правилника влизат в сила от датата на приемането.